

۱۳۲۷

آبونه

سنه لك آلتی آیلق
تورکیا ایچین ۴۰ غروش ۲۵ غروش
ممالك اجنبیه ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

دوردنجی سنه

ایجتیهاد

مؤسسی

عبدالله هودت

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده دائره اجتهاد
Adresse: Idjtihad Constantinople

نومرو ۶۱ — ۱۱ نیشان ۱۳۲۹

حریت فکریه یه خادم ، پنجشنبه کونلری چیقار ، اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

بورسه سی، نامی آلتندہ قیمتترینک تحولات یومیہ سی کوستریلن اوراق وسندات یادولت اسہامیدر ویاخود برشرکتہ عائد حصہ سنداتی، اوبلیغاسیون کبی شیلردر۔ شرکتک ایشی، دولتک اعتبار مالیسی یولندہ کیدرسہ فوندلر فیرلار؛ عکس تقدیردہ دوشر۔ امنیت داخلہ وخارجہ اعتبار دولتک وموفقیات تجاریہ وصناعیہ نک ائک قوی برظہیریدر۔ یالکز ظہیر دیمک کافی دکل؛ اونک یکانہ ضمانیدر، کیفیلیدر۔ محارب برحکومتک امنیت خارجہ سی مختل اولمش صاییلر۔ بواختلال اختلالات داخلہ ایلہ کسب وخامت ایتسہ بیلہ ینہ بورسہ اراقی اوزرندہ مهم برتأثیر اجرا ایدر۔ ہلہ مغلوبیت بوتأتری آرتیرر۔ نتہ کیم بزم فوندلر مزیدہ ایشلر بویلہ اولدی۔ محاربہ دن اولکی فیثاتلرہ نظر آکرک دیون موحده وکرک شومندوفر تحویلاتی خیلیدن خیلیہ دوشدیلر۔ شو قدر وارکہ فوندلر یالکز بولوندیغی مملکتک سیاستدن متأراولماز۔ اونی اصل متأرایدن سیاست عمومیہ در۔ ہم بارو مترو بوخصوصہ اوقادار حساسدر کہ مثلاً سیاست عمومیہ ووریلہ حق برضرہ تہدیداونک سویہ سندنہ عظیم تحولاتہ سببیت ویرر۔ حتی بوتہدید برضرہ اولق ماہیتی حائر اولماسدہ اوافق برامادن عبارت بولونسہ بارومترو درحال ینہ متأرا اولور۔ عجباً شوتأتراتی محاربہ اخیرہ دہ وقوعات دہ تأیید ایتشمی در؟ ایتالیا بزہ اعلان حرب ایتدیکی زمان فوندلر مز دوشدی۔ صوکرہ طرابلس استیلاسی اونک ظن ایتدیکی کبی برتفرج عسکریدن عبارت اولمادیغی تبین ایدنجہ براز فیرلادی۔ بر آراق ایتالیا ساحہ تجاوزینی اطہلر دکزینہ تشمیل ایتک آرزوسنہ دوشہ رک دول معظمہ سائرہ نک بحق ہدف تعریض وشکایتی اولدی وبوتعریض وشکایت ہرشدن اول تأثیرینی بورسہ لردہ کوستردی۔

کچن سنہ ایلولنک اواسطندہ دول متفقہ صغیرہ ایلہ مناسبتمز حادبردورہ کیریوردی۔ فضلہ اولہرق اوزمان اتفاق مثلثہ ائتلاف مثلث آراسندہ کی ضدیت آمال صلح

مسئلہینی صاحب قرآنانہ تدقیق ایدیور وبتون صفحہ لرینی نظر اعتبارہ آلیور۔ مؤلف خلافت مسئلہ سی ایچون لازم کلن نظر دقتی بحق جلب ایتشددر۔ جلال بک انکلتزہ نک میدانہ قویدیغی عرب خلافتی پروژہ سنک نہ قدر واهی اولدیغی ودہاز یادہ کسب ثروت ایتک ایچون بوخیال محال ایلہ اوغراشانلرک نہ نوع جنت ایلہ مجنون اولدقلرینی پک کوزل تعریف ایتدی۔

بو کتاب عن قریب اوچ اوروپا لسانہ نقل ایدیہ جکدر فقط بونک عربجہ لسانہ ترجمہ سی دہا فائدہ لی دکلیدر؟ بو کوزل لسان افکار وحسیاتک بین المسلمین انتشارینہ خدمت وسیالہ وظیفہ سی ایفا ایدن اسلامیتک لسان بین المللی در۔

مؤلفی مدح ایتکدن وارستہ یم۔ کندیس ی ترکیہ وفرانسزجہ مطبوعات دہ موقع طوتان اثار متنوعہ سیلہ پک طائمشدر۔

یالکز شونی سویٹکلہ اکتفا ایدیم کہ بو کتاب اسلامک استقبالی ایلہ مشغول اولان ہرکسک نظر دقتی استجلابہ جدأ لایقدر۔

مصر حزب الوطنیسی رئیس

محمد فربر

مسائل اقتصادی دن :

سیاست بارومتروسی - هوا اویونلری

فوندلری احوال سیاسیہ نک بر بارومتروسی کی تلقی ایدنلر شہسز بارومترولرک احوال ہوائیہ حقندہ کی خبرلرینہ آلدانیدیغمز قدر الدانامشلردر۔ فی الحقیقہ تضییق نسیمی ایلہ بارومترونک جیوہ سی ویاقدارانی آرسندہ نہ درجہ مناسبت طبعیہ ومادیہ وارسہ سیاست عمومیہ جریانلریلہ فوندلر آرسندہ دہ بوندن دہا صیقی بر رابطہ معنویہ واردر۔ فوندلر نیچین دوشر، نیچین یوکسہ لیر؟ غزتہ لرک اکثریا صوگ صحیفہ سندنہ و «غلطہ

عمومی بی جریحه دار ایده جک بوضع تهدید آلیوردی .
 بناءً علیه فوندرلر دوشدجه دوشدی . ایتالیا محاربه سنک
 بدایتده ۲۱۷ فرانقده ایکن نهایتده ۲۰۴ فرانقده تقرر
 ایدن شومندوفر تحویلاتی بوهیجان سیاسی قارشیسنده
 ۱۷۴ فرانقه قدر سقوط ایتدی . اوزمان فوندرلرک
 بوسقوطنی کندی سیاستمزنک دوشکونلکندن ایلری
 گلش ظنیله کندمزنه لزومندن فضله اهمیت ویرمش
 اولدیغمزی شوراجقده قید ایتمهک لزوم کوریورم .
 غلطه بورسهنک پارس بورسهنده کی تحولاتی تعقیب
 ایتدیکی قدر باب عالیده کی تحولاته دقت ایتدیکی
 فرق ایده میور ایدک !

چوق کچمندن ایشلرک رنکی دیکشیدی . مقدارتمزنک
 حوائف الیه سی بزه روم ایلیده ذکر ی زائد صفحات
 الیه کوستردی . فقط اغرب ! فوندرلرمز یوکسه لیوردی .
 اوزمان هیچ یالان سویله مهین بوبارومترونک یالانخیلغه
 حکم اولوندی . خایر ، بارومترو یالان سویله میوردی :
 بزه کرامتی وهرسقامتی کندمزدن بیله جک قدر کندمزی
 بیوک کوردیکمز ایچون آلدانیوردق . کاشکی یالکز
 بورسهنده کی تحولاتی کندمزدن بیله جک قدر کندمزی
 بیوک کوریدیکده ده ایلریسنه وارمیهدق . بر زمانلر
 سونکو ، سلاح ، ییلدیرم ، وولقان کی ناملرله آتش
 وقان رنکنده انتشار ایده رک یدی دولته میدان اوقویان
 غزتلرک اوکستخانه ، عوامفریانه مقاله لرینه کوزکز دیروب
 شیمیدی ده اوغزتلرله همرنک حجاب اولماق ممکن دکلدرد .

اوت بارو مترو یالان سویله میوردی وفوندرلرده کی
 ترفع نه متفقلرک حربی قازانمهنده بزم غائب ایتمه مزن
 ایلری کلیوردی . بوترفع انکلتزنه کی سیاست پیرانه سنی
 براز ده یوکسلتن بر موفقیت سیاسی دن ایلری کلیوردی .
 اتفاق مثلث بویون کدرک ائتلاف مثلثه یول ویریوردی .
 آرتق اوروپا میدان سیاستی قانه بویایه جق مدهش مصارع لر
 میدان آلیه حقدی قاپلانله پارس ، هیپوتامله فیل بربرینی
 ده شوب باغرض اقلرینی میدانه دوکمه جکدی . بناءً علیه

۱۷۴ فرانغه اینن تحویلات تدریجاً ۱۹۲ یه قدر یوکسلدی .
 دیون عمومیه تحویلاتنده کی تحولاتده هان عینی نسبتده
 متوازیاً اینوب چیقمشدی . موازنه طبیعیهنی بولونجه
 بورسهنلر بیوک طالعه لردن صوکره ساکنلشن دکزک
 سطح بیقراری کی کوچوک موجه لردیمک اولان ساتیملرله
 اوینامق مجبوریتده قالدیلر . بویوله ایلرجه دوام ایتدی .
 کچنلرده سیر ادوار غره ی آفاق سیاسیاتده اوزانان
 پارماغیله بالقانلری کوستردیک : « بوایش آرتق بوراده
 قالاجق ! » دیدی . یعنی آناتولی ، بوغازلر مسئله لرینی
 قاریشیدیرمق ایسته یینلر قوزلرینی پابلاشسینلر ! دیمک
 ایسته یوردی . قوجه بر قفادن چیقان بویوک سوز ایلک
 تأثیرینی فوندرلرده کوستردی . فیرطنه علائمندن اولان
 قارا بولوط کی بوسوز آفاق حواشه دوشونجه بارو
 متروده درحال دوشمهنیه باشلادی . غریبدرکه بارو
 مترونک دوشمهنیه ده عین زمانده فیرطنه علائمندن عد
 اولنه رق خلجان آور قلوب اولیوردی . زیراقوجه انکلیز
 بوسوزی یان کوزله روسیه یه باقهرق سویلشیدی . «اسکی
 دوست دشمن اولماز» ضرب مثلی «اسکی دشمن دوست
 اولماز» صورتنده قبول ایدنلر انکلتزنه کی - رقیب
 ازلیسی اولان روسیه یی بزه قارش ی آمالنه بودرجه موفق
 کورمکدن - نمون اولمیدیغی استنباط ایتدیلر .

فی الحقیقه غعناتنه ، غعنات تاریخیهنه پک مربوط
 اولان انکلتزه ، صوک زمانلرده یعنی اون سنه اولندن
 بری شرق امورنده روسیه ایله ائتلاف ایتک صورتیه
 بر حرکت ارتجاعیه کوسترمشدی . شیمدی بر سوزله
 بوندن ندامت ایتدیکی اظهار ایتش اولماسه بیله
 انکلتزه سیاستنک استقامت اصلیه سنه قارش ی بر انحراف
 دیمک اولان شو ارتجاعده پکده ایلرییه وارامیه جغنی
 صراحتاً بیان ایدیوردی . ائتلاف مثلثک الهمهم بررکنی
 غائب ایتمه سی اوروپا قوای متوازنه سنی قارما قاریشیق
 ایده جک بر فیرطنه دیمکدی . اوچ آیق اوزرنده طوران
 بو عظیم سیاست خاصه سنک بر ایاغی قوپوپ آیریلنجه

استدلال ایدیلپور. زیان بوندن عبارت اولسه برشی دکل. فضله اوله رق تضمینات مسئله سنه بر شکل موافق و یریه جکی و مقدارینک پارس مالیه قومیسسیوننده تعیین ایدیه جکی بیلدیریلپور. بوقدرده دکل، آطه لرك قسم اعظمی یونانستانه ویرمک صورتیله مقدراتی تعیین ایده جکی ده میدانده. قرار بزم بوقدر ضرر مرزه ویریلرکن غلطه بورسسی متأثر اولمق شویله طورسون برقاچ بونتو یوکسه لیوریله! و بویله اولماسی پک طبیعیدر. زیر بر طرفدن صلح امیدلری چوغالیر، بر طرفدن اوروپا موازنه دولیه سندن قورقولان قاریشقلقلر بر طرف ایدیلر سه فونده لر ایچون تدنییه محل قالماز. بونکه برابر ترفع اوقدر نازلی، اودرجه بطی که حالا صلح عمومینک شائبه تهدیددن وارسته قالامدیغی آکلاماق ممکن اولمپور.

* *

شطرنج، داماء، طاوولا، اسقامیل کبی اویونلرک اویونخیسی اولدینی کبی سیاست بارو مترولرینکده بر طاقم اویونخیلری واردر که کیمسه طانیاز سده هان هرکس بیلیر. چونکه غلطه ده بورس خا ن ن ک ایچندن وحتی اوکندن کچرکن بو اویونخیلری کورمک ایچون بالخاصه دقت ایتکه بیله لزوم یوقدر. بونلر قیشک صوغوغنده اوطاشلقده تتریه ر ک، یازک صیحاغنده ازدحامدن ترلیه ر ک متصل یوقاری طرفده بر نقطه یه توجیه انظار ایدرلر. هپسی بر شخص موهوم ایله غوغا ایدر، دائماً باغیرر، چاغیرر، بعضاً تکرر تکرر بعضاً هپسی بردن حایقیرلر. فقط کیمک ایله، نه ایچون غوغا ایتدکلی، نه یه بویله بوغازلرینی یرتارجه سنه باغیردقاری آکلاشلماز..

قوماره تشویق دیمک اولماسه شو مراقبگری حل ایچون بش اون غروشگری تهلکه یه قویمق صورتیله کیدوب اویونه اشتراک ایتکری توصیه ایدردم. بونکه برابر ایشک اساسی بسیطدر خارجدن ده بدرجه یه قدر آکلاشیله بیلیر. بالفرض بن کیدیورم. اوکونکی، دهاطوغوسی کونک اوساعتنده کی پیاسه یه کوره یوزدانه

ماصه برانطراق سامعه چاک ایله ده وریلوب کیده جکدی. اوزمان زمام اداره هانکی اللره کچه جکدی؟ آلمانیا و آوستریا ارکان حربنک هان خریطه لر اکیلرک فرانسه و روسیه حدودلرینی تدقیقه قویومالری حاکمیت سیاسی نه هانکی اللره کچه جکنی رعنا کوسترر. بناء علیه بو حال دوام ایده مزدی.

صوکره نصل اولدی؟ بارومتروینه یوکسلمکه، شو بحران موقدن اولکی حالت متوازنه سنه رجعت ایتمکه باشلادی. فونده لرك دوشمه سنی علی الاطلاق علیهمزده و یوکسلمه سنی لهمزده تفسیر ایدنلر اولکی سقوطندن متأثر اولدقاری قدر شو صعودندن نمون اولیورلردی. حال بوکه حقیقت حال تمامیه بونک معکوسی ایدی. انکله ر نه رقیب ازلیسیله بزم یوزمزدن تکرار بوزوشماسی « دشمنک دشمنی دوست اولور » فهو اسنجه بزى متسلى ایده جک بر تحوالدی. بناء علیه فونده لرك بوسبيله دوشمه سنی بزم ایچون فال خیر اولدینی قدر ایکی کون صوکره یوکسلمه سنی موجب اندیشه ایدی. دیمک اولیور که آرده ده که اختلاف هر نه صورتله ایسه مبدل ائتلاف اولمشدی.

واقعا بوائتلاف جدیدک بزم لهمزه اولماسی احتمالی ده وارد خاطر در فقط زمانلردنبری اوروپانک تند ولاقید چهره سنده اوفاق بر تبسم کورمکدن محروم اولدیغمز ایچون شو تحولی لهمزه تأویل ایتک ایچون چوقونیکین اولمق اقتضا ایدیوردی.

آرادن برقاچ کون دها کچدی. شیمدی بوائتلافک مبنی علیهی، اطمالی ایله اووه لینک نه صورتله اوزلاشدقاری آکلاشیلیور. زیرا صوک خبرلر کوره اولجه لوندره قونفرانسک یکی بولغارستانه آرده مزده تعیین ایتدکلی حدودک - که مریج نهرینک تشکیل ایتدیکی حدود طبیعی موافقدی - بالاخره بزم ضرر مرزه اوله رق تکرار دول متفقیه تکلیف ایدیلن مدیه اینوز خط مستقیمه ده قالمایه رق شیمدی دها زیاده ضرر مرزه اوله رق دائماً مرمره یی کوزله ین بر میل انخا ایله بر شکل معوج آلاجفی

بوگونکی دون

طبیعتك غضبندہ ، غروب و خرویدہ
کورور کوزم بشرک عکس رنگ محنتی ؛
بشر ، کہ اولادہ بیرقاج حریص و بد املک
زبونی پنجه اغفال واعتسافندہ

بو حال زلزله صالسه بن روا کورورم
بو تون جهانہ ، بو تون کائنات ادراکہ ؛
امل بنم ایچین آنجاق ازالہ در بو شبی
دکر امل لری هپ شیمدی ماسوی کورورم ؛
نہ کون بیترسہ امید حصولی اول املک
اوکون حیاتی درد اجل دوا کورورم .

نہ دن بوشانی المیچون جهان فدلریوق ،
یچین بو مقصدہ بیکانہ آشنالر وار ؛
بو قصر قهقهه لر ، نغمه لر سور آباد ؛
بو خانہ لرده فقط دائمی بکالر وار

تعرضات و تحکم قدیم طرزندہ ،
بو عصرک آکلایامام بن نہ در فتوحاتی ؛
کورور بویارہ لری شاعر بلند املک
آقار سرشک اولاراق منبع سنوحاتی .

عبادہ جبر ایله ای حکم ایدن ستمکرلر
بوکون بولو نمانشہ ده « تہل » کیبی بیر اوق آتاجاق ،
بزم کلینجه او پر نور و صاف فرداضی
سیاہ قلبکزه خنچر ندیم باتاجاق !

۱ تشرین ثانی ۱۸۹۷ ، جنوره

دیون موحدہ ویا شومندوفر تحویلاتندن صاتین آلیورم .
تحویلی بوگونکی پیاسہ یہ کورہ سکزیوز لیرادن فضلہ
برپارہ طوتار . فقط بن کویا اشترا ایتدیکم یوز تحویلک
هیچ یوزینی کورمدیکم کی پارسہ سنی ویرمکده ایجاب
ایتمه جکی ایچون سکزیوز لیراده هیچ آرانماز . یالکزی
غائب ایتدیکم حالده فرق فیثاتی اوده یہ بیله جکمی تأمیناً
اوراده کی قومیسو نیچاردن برینه « قاپارو » دینیلن تأمینات
اچہ سنی - کہ اشترا آتمه کورہ جزئی برشیدر - یاتیریم .
ایرتسی کون پیاسه نك مثلا بر فرائق فیلاماسنه ویا
دوشمه سنہ نظراً یوز فرائق قازانیر ویا غائب ایدرم . بو
صورتلہ اون بش کون قدر بلافااض صاحب اولدیغ سکزی
یوز لیرالق تحویلک مقدراتندن مستفید ویا متضرر
اولا بیلیرم . فقط اون بشنجی کون حساباتی تصفیہ ایتک
یعنی ید تصرفده طوتدیغ سکزی یوز لیرانک فائضی ویرمک
مجبوریتندیم . بو احتیاج بعضاً فائض فیثاتنه بیله تأثیر
ایده رک آرتماسنه سبب اولور .

شوراسی غریبدرکہ تحویلاتی صاتمق ایچون مطلقاً
اولجه آلمش اولق اقتضا ایتمز . بنم هیچ تحویلیم یوق
ایکن یوز تحویلی بوگونکی پیاسہ یہ کورہ صاتارم . ذاتاً
صاتین آلا جقده اولسم بونی بکا صاتانلرده اولیه هوادن
صاتین آلیورلر . بونلرہ هوا او یونی یچین دیمشلر ؛ صاتدیغ
زمان پیاسه دوشرسه قازانیرم ، فیرلارسه غائب ایدرم .
وفیرلاماسی احتماله قارشى قاپارو ویریم . طبیعی بن
غائب ایدنجه صاتین آلان قازانیر . بن قازانیرسمه او غائب
ایدر . قازانمق ، غائب ایتک پیاسہ یہ تابع ، پیاسه احواله
تابع . بوکون استانبول پیاسہ سی پارس پیاسه سندن ده
یوکسکدر . بعضاً ده دوشکون اولور . هر نه اولورسه
اولسون قوماردن بشقه برشی اولمایان هوا او یونلری
بتون غیر مشروع قازانجیلر کی منفعلدر . صاحبہ
خیر ایتمز .